

gereformeerd *appèl*

“Appèl om te blijven bidden?!”

“Appel om te blijven bidden”. Dat was het thema van de 21e landelijke gebedssamenkomst van het Gereformeerd Appèl op 1 september 2012 in Amersfoort. Ds. A. de Jager uit Enschede, dr. M.J. Kater uit Sint Jansklooster en ds. G. Nederveen uit Alkmaar belichtten het thema van verschillende kanten. Maar vanuit een en dezelfde bron: het Woord van onze God, de Bijbel. In deze Doorgeefbrief vindt u de volledige tekst van de overdenkingen die tijdens de gebedssamenkomst zijn uitgesproken.

“Ja, maar dan wel God aangenaam”

Om te weten uit welke hoek de wind waait eerst even een paar woorden over mijzelf. Vanaf het begin bij de vraag om een bijdrage heb ik stem gegeven aan mijn ambivalentie. En zo sta ik hier ook, dus met innerlijk tegenstrijdige gevoelens.

Wat valt er nog te mediteren over de noodzakelijke eenheid van de kerk alsof onze geloofsuitspraken in de Formuleren van Eenheid (t.w. de artn. 27 – 32) niet duidelijk genoeg waren. Wat een aberratie: Mensen die dezelfde belijdenis delen maar kerkelijk anders kiezen. En een appèl.... Van wie? Op wie of wat? En ons gebed...in hoeverre verhinderen we zelf de verhoring door onzuivere of minder zuivere motieven bij ons bidden?

Mijns inziens verraadt de kerkelijke situatie uitingen van uitersten, van kerkisme tot pluriformiteit. In elk geval heeft het denominatie denken de kracht van het geloof in Christus kerkvergadering verzwakt of zelfs gebroken. (want wat is dat als ik lees dat ...de ingewikkelde situatie van dit moment om duidelijke leiding en duidelijke lijnen vraagt, waarbij *de eenheid van de eigen kerken zo min mogelijk onder spanning komt* en de bijbelse opdracht om de eenheid met anderen te zoeken, voluit tot zijn recht komt. (Nader Bekeken (Persschouw, ds. Perry Storm): CGK en Kerkelijke Eenheid. Laat daarin 2 CGK predikanten aan het woord.)

Dat is één kant van de zaak. De andere kant is dat ik de gereformeerde oecumene van harte lief heb. Ik heb er heel wat jaren van mijn diensttijd aan besteed op plaatselijk, landelijk en internationaal niveau. In samensprekingscies, Generale Synodes en in Deputaten voor buitenlandse kerken.

Het mag duidelijk zijn dat deze introductie dus iets weg heeft van ‘stoom afblazen’ en dat ik wellicht een deel van

die kerkleden vertegenwoordig die het al niet meer zo ziet zitten. En toch ben ik hier omdat ik weet dat het gebed van rechtvaardigen veel vermag. Het gebed van rechtvaardigen d.w.z. van hen die hun zonden beseffen en weet hebben van berouw en bekering. Dat brengt me bij de woorden uit het slot van 1 Sam. 12 over het geschenk van de koning.

Het geschenk van de koning

Ja, wat ligt dat dicht bij elkaar. Zelfs door elkaar heen. Die twee, zo verschillende dingen... want wat was dat nu toch met dat geschenk. Het volk wilde een koning. Die wil was uit de nood geboren. Toen de koning van Ammon hen aanviel. De HERE God had hen steeds bevrijd d.m.v. richters maar toen Achaz van Ammon aanviel zeiden ze: nee, we willen een koning en dat terwijl de HERE, hun God hun koning was. En dan zegt Samuel: welnu hier is de koning die u gekozen hebt, de koning waar u om hebt gevraagd; *de HEERE heeft u een koning gegeven*. Dat is één. Tegelijkertijd echter laat God hen door een opgeroepen noodweer inzien, dat Hij het volstrekt ontoelaatbaar vindt dat zij om een koning hebben gevraagd. En het volk komt ook tot dat inzicht met berouw. Ze vroegen Samuel: Bidt voor ons uw dienaren tot de HEERE, uw God, dat we niet hoeven te sterven. Want we hebben al zoveel verkeerd gedaan en *nu hebben we het ook nog erger gemaakt door om een koning te vragen*. Dat is twee. Het ligt bij dat geschenk zo dicht bij elkaar, zelfs door elkaar heen. Een gave van God op hun vraag om dat geschenk maar dan als zonde.

Het zal iets duidelijker worden als we de motivatie en de bedoeling van het volk in die vraag even onderscheiden van de vraag zelf. Niet de begeerte op zichzelf was verkeerd maar de manier waarop, de mentaliteit waardoor die gekenmerkt werd. Dat woordje ‘nee’, in ‘we willen een koning’ laat dat ook zien. Van hun kant was die vraag een afdoen van het koningschap van God. Met dat ‘nee’ schiepen ze daarvan afstand. En als het management van het volk, het overneemt van het management van God.

Dan is Leiden in last. Dan is berouw de enige oplossing. Berouw met aanhoudend gebed. Ontzag voor de HEERE en oprecht voor Hem zijn, met hart en ziel toegewijd. Dat geldt allereerst de voorgangers. Niet voor niets dat Samuel zelf zich daarin voor God en het volk uitputtend verantwoordt. Maar dat geldt het volk niet minder.

Vanuit dit gegeven kijk ik even rond vanavond. Willen wij niet allemaal de eenheid van de kerk, wellicht mee door de nood van de secularisatie gedrongen? Is die eenheid niet een geschenk van God? Hoe krijgen we dat geschenk? Hoe komt het toch dat onze handen er te klein voor zijn? Is er wellicht een vragen, een bidden uit onzuivere motieven? Een bidden, niet met berouw en bekering maar bepaald door onze reserves?

Ora et Labora, Bid en werk. Er zijn inderdaad pakken papier met rapportages en voortgaande rapportages van werkzaamheden van deputaten. Acta met opdrachten en uitvoering van opdrachten. Maar het wordt er niet overzichtelijker van als we zien hoe het plaatselijke en het landelijke uitelkaar worden gemanouvreerd. In hoeverre heeft ons management het overgenomen van Gods management?

Wij geloven één heilige algemene christelijke kerk. Want dat is haar eigenschap, toch? Maar kunnen wij eigenschappen maken? Het karakter van de kerk zelf bewerkstelligen? Als dat de motivatie is van ons begeren en wij volharden in dat kwaad, dan is – met de slotwoorden van 1 Sam. 12 – het met ons en onze kerkelijke eenheid wel gedaan. Mijn onvolprezen collumniste uit het N.D., Neel Frens, schoot heel raak toen ze schreef: We zijn als schapen heel druk met de inrichting van de stal. (Neel Frens, Steekje Los., pag. 13). Maar schapen zijn tot heel iets anders voorbestemd. Zij moeten acht geven op de herder, zoals het des herders is acht te geven op hen.

Daarmee komt Samuël ons weer voor ogen. En met hem onze grote herder en richter Jezus Christus. Hij houdt gelukkig niet op voor ons te bidden en ons het goede en rechte pad te wijzen. Als wij maar willen luisteren, en zonder reserves van angst, bezorgdheid of koestering van wat ons eigen en dierbaar is, doen wat Hij van ons vraagt.

Dan mogen we ontvangen wat Hij ons geeft.

Ds. A. de Jager, GKv Enschede

“Nee, vanwege de zonde van het verbondsvolk”

Als uitgangspunt voor de overdenkingen luisteren we naar de woorden opgetekend in Jeremia 14:11: “Verder zei de HEERE tegen mij: Bid niet voor dit volk ten goede”, en Jeremia 15:1: “De HEERE zei tegen mij: Al stond Mozes of Samuël voor Mijn aangezicht, dan nog zou Mijn ziel niet met dit volk van doen willen hebben. Stuur hen van voor Mijn aangezicht weg, laten ze weggaan!”

Dit is ronduit schokkend. Blijven bidden, voorbede doen...? Néén. En dat zijn woorden van de ‘Hoorder van het gebed’ (Ps.65). Bidden is blijkbaar niet altijd goed. En..., waarom zou bidden om eenheid dat ‘natuurlijk’ wel zijn? Je kunt er niet om heen: waarom ‘wil’ het niet zo met de kleine oecumene? Is dat alleen maar omdat er van die dwarsliggers zijn die altijd maar hun bezwaren naar voren brengen? Zijn er te enghartig? Of zijn er mogelijk andere oorzaken? Zijn er te ruimhartig?

Bij bidden hoort ook (kerkelijk) zelfonderzoek ... en ... bekering!

Ronduit schokkend. Je zult maar naar Amersfoort gekomen zijn om te bidden, te blijven bidden, en te horen krijgen ‘stop er gerust mee, want al zouden Mozes en Samuël er zijn, dan nog geef Ik mijn zegen niet’. Nou, en laten we eerlijk wezen: wij zijn geen voorbidders als Mozes of als Samuël.... Indrukwekkende voorbeelden staan er in

de Schrift (o.a. Ex. 17:8 w. en 32: 11-14, 1 Sam. 7: 8 v. en 12:17w.). ‘Laten ze weggaan’, zegt de HEERE! En dan: Blijven bidden??!

Heel kort iets over de eerste hoorder, Jeremia, en zijn situatie en die van zijn volk. Het gaat vooral om de verbinding tussen 14: 11 en 15:1. De woorden van 15:1 vormen een herhaalde afwijzing. Reeds eerder had Jeremia gehoord dat hij niet ‘ten goede’ voor dit volk moest bidden (14:11). Het zou er zelfs op kunnen wijzen dat het de derde keer is dat het gebed afgewezen wordt. Eerst is er het antwoord in 14:10 op het indringende gebed om Gods aanwezigheid in het midden van Zijn volk. Dán volgt een nieuwe situatie (vertolkt in vers 11) waarin de HEERE het gebed uitdrukkelijk afwijst. En dan nu de derde keer in 15:1.... Er was geen bidden meer aan.

Na de tweede keer voert Jeremia een pleidooi voor Zijn volk. Hij voert verzachtende omstandigheden aan (‘ze zijn misleid door profeten van de valse vrede, ze weten zodoende niet beter meer’). Vervolgens doet hij – plaatsvervangend – voor het volk belijdenis van schuld en pleit op Gods verbond en woorden (slot H. 14). Wat is er mis met zo’n gebed? Hij pleit immers op de Naam van God! Dat is toch naar het Woord? En dan toch...? ‘Stop er maar mee, Jeremia, laat ze maar naar huis gaan!’.

Welke mogelijke oorzaken zijn er voor deze woorden? Ik noem enkele aanwijzingen uit deze hoofdstukken: De valse profetie. Daar heeft Jeremia veel mee te stellen gehad. Zij voeden het idee dat zij als volk van het verbond natuurlijk verhoord zouden worden als het volk waar de

HEERE Zijn Naam aan verbonden had. 'Jeruzalem – wij – gaan nooit verloren'.

Er is sprake van 'ongerechtigeden en zonden' (14:10) die ze liefhebben. Zolang ze die aan de hand houden komt er geen gebed doorheen.... En als ik nog een paar dingen aanstip nadat Jeremia definitief 'de deur' geweest is: 'U hebt Mij verlaten' en 'u ging achterwaarts' (15:6).

Samenvattend: Je zou aan Spr. 28:9 kunnen denken: 'Van hem die zijn oor afkeert van het luisteren naar de wet, is zelfs zijn gebed een gruwel'.

Hoe is dat in onze kerken? Persoonlijk, in onze gezinnen, in onze gemeenten? Is er een luisteren, een gehoorzamen aan het onderwijs, de Torah? Wanneer – om maar een voorbeeld te noemen – tweede kerkdiensten te veel zijn,

wat moeten we dan bidden om eenheid...? Wanneer we eigenzinnig opvattingen koesteren, wat moeten we dan bidden om eenheid...? Echte eenheid is immers een eenheid in waarheid en liefde....

Blijven bidden?!

We zullen het doen, we gaan het doen met de woorden van Israël uit Psalm 80. 'Breng ons weer'..., dat is 'bekeer ons' van onze kerkelijke zonden, van onze persoonlijke zonden, van ons eigenzinnige hart.

'Herder van Israël, goede Herder, zoals U is er maar één! Breng ons bij U, zo zullen we één zijn'. Immers, wanneer de liefde tot deze Herder lééft, zijn we enghartig voor onszelf en ruimhartig voor anderen.

Ds. M.J. Kater, CGK Sint Jans klooster

“Ja, uitstel is geen afstel”

Als voorbereiding op deze samenkomst hebben wij als broeders en collega's gesproken en ons hart opengelegd. Wat is je affiniteit met Gereformeerd Appèl? Daaruit kwam – naast vele positieve dingen – ook vermoeidheid. Al zó lang bidden... heeft het wel zin? Deze samenkomst is echter niet om ons te ont-moedigen, maar juist om te be-moedigen. Vanuit het Woord, en daarom lezen we – opnieuw uit Oude Testament –, Daniël 10:11, 12 [NBV]:

“Hij zei tegen me: 'Daniël, geliefde man, luister naar de woorden die ik tot je spreek en sta op, want ik ben naar je toe gestuurd.' Nadat hij dit gezegd had, stond ik bevend op. Toen zei hij: 'Wees niet bang, Daniël, want vanaf de eerste dag dat je inzicht probeerde te verkrijgen door in deemoed te buigen voor je God, is je gebed verhoord, en daarom ben ik gekomen.'”

Daniël, die de meesten vooral kennen uit de eerste 6 hoofdstukken, over hoe hij aan het hof kwam, hoe hij bij God bleef, en hoe hij, zelfs toen hem verboden was te bidden, tot drie maal toe dagelijks het venster opende – voor hem niet naar het Oosten, maar naar het Westen – naar Jeruzalem, om te bidden, om te knielen voor de HEER. Daniël was daarin onberispelijk, en zijn vijanden konden hem nergens op pakken, behalve juist op zijn trouw en zijn toewijding aan de HEER. En zo belandde hij in de leeuwenkuil. We weten hoe goed dat is afgelopen. Er ging een bericht uit in het hele land, dat alleen de God van Israël geprezen mocht worden. Het boek Daniël is echter nog groter: Daniël 7 – 12 verhaalt over de visioenen die hij ontving over de nabije en verdere toekomst. En heel veel van wat we in het boek Daniël lezen, vinden we ook zo terug in het boek Openbaring.

Daniël is de man van gebed, een volhardend gebed. Van letterlijk op de knieën gaan. Hij had geen eelt op

z'n ellebogen, van het zich naar boven werken, maar hij had eelt op zijn knieën, van het bidden. En hij krijgt dus een visioen. En in het visioen ziet hij dingen die staan te gebeuren met het volk, het volk van het Verbond. Maar wat een gruwelijke, afschrikwekkende dingen staan er dan op het netvlies van Daniël! Hij raakt in diepe rouw. Drie weken lang vast hij en bidt hij, en zo komen we dan bij Daniël 10:11. Daar komt een gezant, een bode, om hem te bemoedigen.

'Daniël, geliefde man, ...!' Een hemelse boodschapper mag die boodschap aan Daniël overbrengen: je bent geliefd! Zélf s Daniël had dus bemoediging nodig. Ook hij had zijn momenten van vertwijfeling in zijn gebedsleven. “Hoe moest het verder? Hoe moest het ooit goed komen met het volk van de HEER...”

Bemoediging

Want die boodschapper zegt: “Vanaf de eerste dag dat je inzicht probeerde te verkrijgen door in deemoed te buigen voor je God...” Vanaf de éérste dag! Vanaf het allereerste moment dat Daniël inderdaad inzicht wilde verkrijgen, wilde ZIEN wat Gods weg was met Zijn volk, wat Gods weg was met zijn eigen leven. God had hem gehoord. Daniël boog zich, hij knielde, uit nederigheid. Zo lezen we dat ook in het boek Nehemia: hoe Nehemia zich niet verheft, zich groter maakt dan het volk, maar zich juist een leider toont door hen voor te gaan in verootmoediging.

'Daniël, hou vol! Heb geduld. Vanaf de eerste dag dat je bad, is je gebed verhoord.' Het is een kwestie van tijd... Het is op zijn tijd en op zijn wijze dat de HEER hoort en verhoord. Dominee H. Veldkamp heeft daar ook over geschreven, in zijn boek met overdenkingen over Daniël, DIE KNOPEN ONTBINDT. Wij zitten soms met de handen in het haar als het gaat over kerkelijke eenheid. Uiteraard is onze situatie niet diezelfde als die van Daniël. Maar de bemoediging om te volharden in gebed bestaat ook voor ons. Ook onze gebeden worden wel degelijk gehoord en ook verhoord. En juist door die bemoediging aan Daniël moeten ook wij

volharden, in geloof, werken aan die eenheid. In navolging van het gebed van onze Hogepriester Jezus Christus Zelf: 'Vader maak hen één! Hou ze bij elkaar.' Dat bad hij allereerst voor de apostelen. Het gevaar van verdeeldheid is van alle tijden...

Tot slot

Samenwerking is geen doel op zich. Die éénheid is geen doel in zichzelf, maar een middel, om Gods grootheid bekend te maken. We zien gebeuren dat mensen elkaar vinden in Christus. Laten we daarvoor blijven bidden! Beter een gebed zonder einde, dan een einde zonder gebed – luidt dan ook een spreuk van Visje. Ook als u moe bent, ook als we inderdaad Landelijke

Vergaderingen hebben bezocht, Synodes hebben bijgewoond, rapporten hebben gelezen, en al die opdrachten en rapportages tot ons door laten dringen, dan word je soms wel eens moe en moedeloos...

Maar laten we dóór dat alles heen blijven kijken: het is het kerkvergaderende werk van Christus. Hij is de Heer van de kerk, Hij is ook degene die knopen ontbindt. Soms worden door omstandigheden problemen ineens opgelost. Laten we net als Daniël blijven volharden, laat ook deze gebedssamenkomst ons niet ontmoedigen, maar be-moedigen. Hou vol! Want God hoort en verhoort, in Jezus' Naam!

Ds. G. Nederveen, Alkmaar

Ontwikkelingen

In het voorjaar van 2011 werd goedkeuring gegeven aan de GKv-Noordburgum en de CGK Veenwouden voor nauwer kerkelijk samenleven. Hierdoor konden in de zomermaanden van 2012 hebben beide gemeenten een aantal gezamenlijke diensten worden gehouden. Ook in Delft belegden de plaatselijke GKv en CGK in de maanden juli en augustus gezamenlijke diensten. Er is dankbaarheid voor de mogelijkheid om elkaar als gemeenten te ontmoeten rondom een open Bijbel.

Op 25 april 2012 vond in Amersfoort de instituering plaats van een nieuwe samenwerkingsgemeente: Vathorst. In dit initiatief participeren de CGK, de NGK en de PKN/GB.

In maart 2012 gaf de synode van de Hersteld Hervormde Kerk toestemming voor het uitnodigen van predikanten uit de CGK om in HHK-gemeenten voor te gaan. Eerder, in 2010, was door de synode van de CGK voor deze mogelijkheid toestemming gegeven.

Op 8 december 2011 tekenden de beide NGK gemeenten in Amersfoort en alle GKv gemeenten in Amersfoort en Leusden in verklaring van wederzijdse erkenning. Er is grote dankbaarheid voor deze ontwikkeling. De CGK Amersfoort was bij deze verklaring betrokken.

Eind 2011 werd in Nijmegen het kerkgebouw De Boskapel in gebruik genomen door de gezamenlijke CGK-GKv gemeente. De samenwerkingsgemeenten Nijmegen is een van de tien CGKv-gemeenten met een CGK-GKv samenstelling. De andere CGKv-gemeenten zijn die van Harlingen, Surhuisterveen, Sneek, Wildervank-Veendam, Enkhuzen, IJmuiden, Woerden, Deventer (met NGK) en Doesburg.

In de classis Amsterdam van de CGK werd het verzoek gehonoreerd van de CGK Huizen en GKv Bussum-Huizen voor nauwer kerkelijke samenleven.

Eind 2011 werd in Amersfoort een start gemaakt met de de ICF-gemeente OASE, een initiatief van de plaatselijke CGK en GKv (ICF: International Christian Fellowship).

Van de werkgroep

Wilt u de Doorgeefbrief digitaal ontvangen?

Als u de Doorgeefbrief digitaal wilt ontvangen laat het ons dan weten. Zo kunnen wij besparen op verzendkosten.

Wilt u ons steunen?

Voor een gift kunt u gebruik maken van bijgevoegde acceptgirokaart. Abonnees die de Doorgeefbrief digitaal ontvangen kunnen een gift storten op het in de colofon aangegeven gironummer. Bij voorbaat onze hartelijke dank!

Bent u, of ben jij, geïnteresseerd

in het werk van het Gereformeerd Appèl en zou u/jij een bijdrage willen leveren aan de landelijke werkgroep? Wij zouden dat zeer op prijs stellen. Van harte welkom!

Colofon

Het Gereformeerd Appèl is een in 1992 opgerichte gebedsbeweging van leden van de Vrijgemaakt Gereformeerde, Nederlands Gereformeerde en de Christelijk Gereformeerde Kerken. Het Gereformeerd Appèl wil het gebed voor kerkelijke toenadering stimuleren en de onderlinge ontmoeting en geloofsherkenning van gereformeerden bevorderen. De activiteiten worden gecoördineerd door een comité waarin leden van bovengenoemde kerkgenootschappen zitting hebben. Zo mogelijk wordt driemaal per jaar (in voorjaar, zomer en najaar) een Doorgeefbrief uitgegeven.

Gereformeerd Appèl

Giro 608922

t.a.v. Gereformeerd Appèl te Wormer

Contactadres en

adressenadministratie

Elsje Kadijk-van Deursen

Amazoneweg 90

2622 DT Delft

tel. 015-2565015

Internet

Website:

www.gereformeerdappel.nl

E-mail:

info@gereformeerdappel.nl of stuur

een mail via een invulformulier